Web Programlama I

Ders 09 - Kimlik Doğrulama ve Yetkilendirme

07.12.2021

Erciyes Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü

Eğitmen: Ömür ŞAHİN

Hedefler

- Cookie ile session tabanlı kimlik doğrulama
- NodeJS/React uygulamalarına kimlik doğrulama ekleme
  - HTML/CSS vs. JSON

1-HTTPS

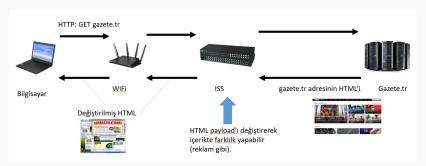

HTTP güvenli değildir

- HTTP mesajları şifrelenmediği için güvenli değildir
- HTTPS, HTTP'nin bütün mesajlarının şifrelenmiş halidir
- Kritik öneme sahip olmayanlar da dahil olmak üzere bütün iletişim şifrelenir.
- Örnek: İnternet Servis Sağlayıcısı web sayfalarına reklam ekleyebilmektedir.

- Bir gazete web sayfasının şifrelenmesinin mantığı nedir?
- Eğer bu web sayfası şifrelenmezse istemci ile hedef sunucu arasında mesaj değiştirilebilir.

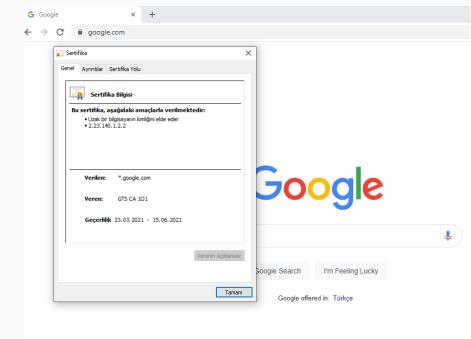

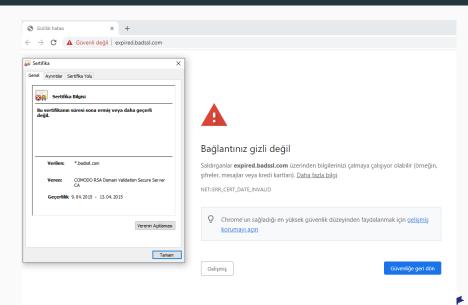
TLS/SSL Dijital Sertifikalar

- HTTPS ile iletişim kurulduğunda ilk olarak dijital bir sertifika indirilir.
- Dijital Sertifika:
  - Domain adı
  - Güvenilir sertifika yetkilisi
  - Sunucuya ait public anahtar (RS algoritması gibi)
- Sertifikaların son kullanma tarihi bulunmaktadır.
- Bir sertifika taklit edilemez çünkü imzalamak için özel anahtara ihtiyaç vardır.

Sertifika geçersiz ise?

Eğer sertifika geçersiz ise

- 2 temel sebebi bulunabilir.
  - 1) Sertifikanın süresi geçmiş olabilir ve geliştirici henüz yenilememiştir.
- Man-in-the-middle saldırısı
  - Bağlanmaya çalıştığınız web uygulaması gibi davranarak giriş bilgilerinizi çalmaya çalışıyor olabilir (Örnek: orijinal web sayfası ile aynı ancak sahte bir login sayfasını göstermeye çalışıyor olabilir).
  - Bu türde bir saldırı kolay mıdır?
  - Bir router kullanarak gerçekleştirilebilir. Bir kafe yakınlarında "Free WiFi" isimli WiFi ağ açıp bu türde bir yönlendirmeyi yapabilirsiniz. Eğer kullanıcı güvenilmeyen sertifikaya devam et derse istediğiniz sayfaya yönlendirebilirsiniz.
  - Güvenmediğiniz ağlarda ASLA devam et butonuna tıklamayın.

Bu ders kapsamında HTTPS

- Bu ders kapsamında lokalde çalışırken HTTP kullanacağız.
  - HTTPS eklerken pek çok ayarlama yapmak gerekmektedir.
- "Cloud" server üzerine deploy ederken HTTPS kullanabiliriz.

2-Login

Kimliklendirme/Yetkilendirme

Kimliklendirme (Authentication)

- X kullancısının kim olduğunu biliyor muyum?
- X ve Y kullanıcılarını birbirinden nasıl ayırabilirim.

Yetkilendirme (Authorization)

- X kullancısının kim olduğunu bildikten sonra, hangi eylemlere yapmasına izin verilir?
- Verileri silebilir mi?
- Başkalarına ait verileri görebilir mi?
- VS.
- Bu eylemler yalnızca şifreleme ile mantıklıdır. Böylelikle kimse mesajları çözemez ve değiştiremez.

Kimliklendirme/Yetkilendirme Hataları

- Kimliklendirme gerçekleşmez ise sunucu:
  - Login sayfasına 3xx durum kodu ile yönlendirme yapılabilir
  - 401 Unauthorized hatası ile Hata sayfası gösterilir
- Kimliklendirme yapılır ancak yetkilendirme sağlanmaz ise sunucu:
  - Örnek: X kullanıcısı Y kullanıcısına ait veriye erişmeye çalışırsa
  - 3xx yönlendirme
  - 403 Forbidden durum kodu

Blacklist/Whitelist

- Yetkilendirme sunucuda gerçekleştirilir ve dile bağımlıdır.
  - Spring, PHP, .Net, NodeJS vs.
  - Kullanıcı 3xx veya 403 kodlarından birini alabilir.
- Blacklist: Varsayılan olarak her şeye izin verilir.
   Kullanıcı/grup'un hangi eylemleri yapmasına izin verilmez ise belirtilir.
  - Genellikle çok iyi bir fikir değildir. Oldukça kritik eylemlerin blacklist'e eklenmeden unutulma ihtimali yüksektir.
- Whitelist: Varsayılan olarak hiçbir şeye izin verilmez. Neye izin verildiği belirtilir.
  - Bir şeyi yapmaya izin vermeyi unutmak (fonksiyonelliği azaltır) bir şeyi yasaklamayı unutmaktan (güvenlik problemi) daha iyidir.

Kimliklendirme: İlk Adım

- Sunucu kullanıcının kim olduğunu bilemez.
- Sunucu yalnızca gelen HTTP/s mesajlarını bilebilir.
  - Bir tarayıcıya ihtiyaç yoktur. TCP bağlantısı scriptler aracılığı ile de kurulabilir.
- HTTP/s durumsuzdur.
- HTTP/s çağrılarının aynı kullanıcıdan geldiğini belirtmek gerekir.
- Kullanıcı kim olduğuna ait bilgileri her bir çağrıda göndermelidir.
- Ancak kullanıcılar (örnek: hackerlar) yanlış bilgi gönderebilir.

Id ve Şifre

- Kullanıcı tekil bir id ile kayıt olur.
- Ayrıca girişte kullanacağı bir şifre belirtmelidir.
- HTTP/S başka kullanıcıların hesaplarına giriş yapma girişimlerini engellemez.

ID/Şifre gönderimi

- Her HTTP isteğinde kullanıcı ID'si ve şifre'nin gönderilmesi gerekir.
- HTTP başlığı içerisinde Authorization key'i ile gönderilebilir.
- ID/pwd'nin nasıl kodlandığını belirten farklı formatlar olabilir.
- Basic (RFC-7617): string "id:pwd" Base64 kodlama
- Örnek: id=test ve şifre=123456 olsun bu durumda Authorization: Basic dGVzdDoxMjM0NTY=

Problemler

- Base64 bir şifreleme değildir.
- id/pwd gönderilirken HTTPS kullanılması zorunludur.
  - Aksi takdirde ağdaki herhangi biri okuyabilir.

Authentication Token

- id/pwd ile giriş işlemi yalnızca bir sefer yapılır.
- Sunucu user id ile ilişkili bir token döner.
- Bundan sonraki bütün isteklerde id/pwd göndermek yerine bu token gönderilir.
- Bu token belli bir zaman boyunca geçerlidir. Eğer süre dolarsa yeni bir token almak gerekir.
- Peki faydaları nedir?

Çalınan Token

- Eğer bir token çalınırsa, hacker süresi dolana kadar kısıtlı bir süre boyunca erişim sağlar.
- Kullanıcı çıkış yaparsa token geçersiz hale gelir ve sunucu bu token ile gelen istekleri reddeder.
  - Hacker token'ı çalsa bile artık kullanılamaz olacaktır.
- Şifre değiştirme veya para transferi gibi kritik işlemlerde yeni id/pwd kullanılarak giriş yapma gerekir.
  - Böylelikle hacker çalmış olduğu token'ı kullanamaz.

Token Oluşturma

- Sunucuya "Authorization: Basic ..." gibi bir istek geldiğinde token üretmesi üzerine tasarlanabilir.
- Herhangi yeni bir endpointte gerçekleşebilir.

id/pwd token oluşturmak için nasıl gönderilir?

- Güvenlikten ve bunun sunucuya nasıl uygulanacağından söz ederken tarayıcıdan gelmesi gerekmeyen istekler ele alınmalıdır.
- id/pwd verilerek token alınan bir endpoint olabilir.
  - Böyle bir endpoint aşağıdaki parametreleri alabilir.
- GET /login?userId=x&passowrd=y
  - userId/password URL parametresi olarak /login endpointine gönderilebilir.
  - HTTP cevabında body içerisinde token z gelebilir.
- GET /yapilmaklstenenSey?token=z
  - "token=z" parametresi bütün HTTP/S isteklerinde gönderilebilir.

Ancak bu oldukça KÖTÜ bir çözümdür

- Bu çözüm işe yarar ancak,
- "/login?userld=x&password=y" tarayıcı geçmişinde kaydedilebilir.
- Bütün a taglarına "?token=z" eklemek oldukça zahmetlidir.
- Tarayıcı kısayollarına eklemek oldukça problemlidir.

POST ile giriș

- Kullanıcı id ve şifreleri asla GET ile gönderilmemelidir.
  - GET özellikleri istek içerisinde Body göndermeye izin vermez.
- POST metodu ile HTTP body içerisinde gönderilmelidir.
- POST /login "userId":id, "password":pwd

Token saklama

- Tarayıcılar authentication token'ı bir yerde saklamaya ihtiyaç duyarlar.
- Token'lar her bir HTTP isteğine eklenmelidir.
- Bu tokenları saklamanın en iyi yolu HttpOnly olarak işaretlenmiş HTTP Cookie'lerdir.
  - HTTP requestlerin içine otomatik olarak eklenirler.
  - JavaScript tarafından okunamazlar.
- HttpOnly cookie olarak saklamazsanız XSS ataklarına daha fazla açık hale gelirsiniz.
  - Bu atak türünü sonraki ders göreceğiz.

Cookie

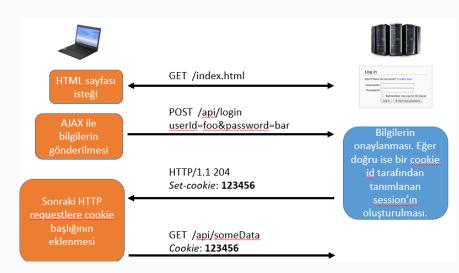
- Kimliklendirme token'ları URL içerisinde değil HTTP header içerisinde gönderilmelidir.
- Cookie: Kullanıcı bilgilerini tanımlayan özel HTTP header'larıdır.
- Kullanıcı cookie bilgisini seçemez. Bu bilgi server tarafından gelir.
- Kullanıcı kendi HTTP mesajını oluşturabilir bu yüzden sunucunun cookie'nin geçerli olup olmadığını kontrol etmesi gerekir.

Cookie ile giriș

- Tarayıcı: POST /login
  - HTTP body içerisinde, kullanıcı adı X ve şifre
- Sunucu: Eğer giriş başarılı ise POST'a "Set-Cookie" başlığı ile çeşitli cookie'ler barındıran Y cookie değerini yanıt olarak döndürülür.
  - Sunucunun Y cookie'sinin X kullanıcısına ait olduğunu hatırlaması gerekir.
  - Set-Cookie: <cookie-adı>=<cookie-değeri>
- Tarayıcı: Bundan sonra her bir HTTP isteğinde "Cookie:Y" değeri header içerisinde gönderilir.
- Çıkış yap: Cookie Y ile kullanıcı X arasındaki ilişki sunucu tarafında kaldırılır.
- Sunucu: HTTP request içerisinde ya cookie bulunmaz ya da 401 hatası veren geçersiz/tarihi geçmiş bir cookie bulunur.

Cookie ve Session

- Sunucular genellikle login işleminden bağımsız olarak "Set-Cookie" headerını gönderirler.
  - Kimliklendirmeden bağımsız olarak isteklerin aynı kullanıcıdan mı geldiği bilinmek istenebilir.
  - Cookie'ler session tanımlamak için kullanılabilir.
- Giriş yaptıktan sonra session oluşturulabileceği gibi (eski cookie geçersiz kılınır ve yenisi oluşturulur) var olan session cookie'si (örnek: ilk GET ile çekilen login sayfasıyla birlikte gelen cookie bilgisi) de kullanılabilir.
- Session cookie bilgisi tekrar kullanılıyor ise bütün sayfaların HTTPS olarak kullanılması gerekir.
  - Login sayfası da dahil olmak üzere hepsinde HTTPS kullanın.
  - Önce HTTP ile giriş yapıp daha sonra HTPPS ile değiştirmeyin.

Cookie'lerin kullanımı

- Tarayıcılar yerel olarak cookie'leri saklayabilir.
- Her bir HTTP/S isteğinde bu cookie HTTP header içerisinde gönderilir.
- Cookie'ler yalnızca onları ayarlamasını isteyen sunucuya gönderilir.
  - Örnek: foo.com tarafından ayarlanmış bir cookie bar.org adresine gönderilmez.
- Eğer HttpOnly olarak işaretlenmez ise JavaScript cookie değerlerini okuyabilir.
- Peki neden problem yaratır?
  - JS ile bütün cookie'leri okuyan bir web sayfası oluşturabilir ve kullanıcının Google/Facebook/Banka hesabı gibi bilgilere erişim sağlayabilirsiniz.

Expires/Secure/HttpOnly

- Set-Cookie: <name>=<value>;Expires=<date>;Secure;HttpOnly
- Expires: Cookie ne kadar süreliğine saklanacak.
- Secure: Cookie yalnızca HTTPS üzerinden gönderilir.
  - Bazı saldırı türlerinde aynı sunucuya HTTPS yerine HTTP istek yapılması vardır. Böylelikle cookie bilgileri plain text olarak okunabilir.
- HttpOnly: JS'in cookie değerlerini okumasına izin vermez.
  - XSS ataklarından kaçınmak için oldukça önemlidir.

Cookie Takibi

- Sunucu tarafından session/login cookieleri hariç başka cookieler de ayarlanabilir.
- Çerez kullanımı ile ilgili çeşitli yasalar bulunmaktadır.
- Peki neden? Çünkü takip edilme ve gizlilik endişeleri sebebiyle.

@ICSandwichGuy

icecreamsandwichcomics.com

Tracking (Takip)

- Pek çok site diğer sitelerdeki kaynaklara ihtiyaç duymaktadır.
  - Resim, JavaScript, CSS dosyaları, vs.
  - Facebook'taki Like butonu.
- Y adresindeki kaynakları kullanan X adresindeki HTML sayfası indirildiğinde HTTP Y adresine, Y'ye ait önceki cookieleri de içeren de GET isteği yapar.
- Facebook'tan çıkış yapsan bile hangi sayfaları gezdiğini bilebilir.
- Daha da kötüsü hiç FB kullanmasanız bile FB tarayıcınızı takip edebilir.
- Bu yalnızca X sayfasını açmanızla birlikte gerçekleşecektir.
   Herhangi bir şeye tıklamanıza gerek yoktur!!!
- referrer HTTP header: Y'den gelmeyen ancak Y'ye yapılan isteklerin alan adı orijini
  - Ornek: Referer:X X'den Y'ye istek atıldığında eklenir.

Kitap, Müzik, Film, Hobi

Name		×	Headers	Preview	Res
track	•	▼ Ge	eneral		
100?userGroups=7090-7467-7510-6020-6			Request UF	RL: https:	//ww
100?userGroups=7090-7467-7510-6020-6		ttps%3A%2F%2Fwww.hepsib			
integrator.js?domain=www.hepsiburada.o		r]=%5B%5D&cd[Meta]=%7B%			
?random=1619296652813&cv=9&fst=16		BCk%200nline%20Al%C4%B1			
container.html		penGraph]=%78%70&cd[Sch 2.9.39&r=stable&c=1&o= oo=false&es=automatic&t Request Method: GET Status Code: @ 200 Remote Address: 185.60.2 Referer Policy: no-refer			
?random=1619296652813&cv=9&fst=16					
client-standart.js					
AddToCart-standart.js					
formatwebp					
format/webp					
osd.js?cb=962Fr20100101					
- formatiwebp					
formatwebp		▶ Re	esponse He	eaders (12)	
8390192428486553754		▼ Request Headers			
ext.js			authority:	www.faceb	ook.
track			method: (	SET	
- formatwebp			path: /tr	/?id-6	
formatwebp			m%2F&r1=&	if=false&t	-
nclidar.js?cache=r20110914			22%3A%22T	%C3%BCrkiy	/e%27
?id=891502007900202&ev=Microdata&d			ri%C5%9F%	20Sitesi%	20Нер
view?xai=AKAOjsvvWRhmvxk9WOOaUKR			=%5B%5D&c	d[JSON-LD]	=%58
container.html			.1.16192	96653045.1	14486
ontainer.html			SET		
view?xai=AKAOjsvhUrlVHE_FpVMCtGedm			scheme: h	ittps	
data:image/png;base		accept: image/avif,image accept-encoding: gzip, de			
webtrekk.js					
sodar?sv=200&tid=gpt&tv=20210420018			accept-lan	guage: tr-	TR, t
pixel?d=KAE		cache-control: no-cache			
track		cookie: datr=tyRHXRP_Fs4			
appboy.min.js		PUcde5oS61Bc3qo0.UA.G			
sodar2.js			pragma: n	o-cache	
7f85a56ba4.css			referer: ht	tps://www	.heps
data/			sec-ch-ua:	" Not A;B	rand
sync				mobile: ?0	
runner.html				dest: image	
aframe				node: no-c	
font-awesome-css.min.css	•			ite: cross-	
			recents	033	22.0

eaders Preview Response Initiator Timing Cookies eral quest URL: https://www.facebook.com/tr/?id s%3A%2F%2Fwww.hepsiburada.com%2F&rl=&if=false&te %58%5D&cd[Meta]=%78%22title%22%3A%22T%C3%8Crkive%27nin%20En%20B%C3%8Cv%C3% %200nline%20Al%C4%B1%C5%9Fveri%C5%9F%20Sitesi%20Hepsiburada.com%22%7D&cd[0 Graph1=%78%7D&cd[Schema.org]=%58%5D&cd[JSON-LD]=%58%5D&sw=1920&sh=1080&v= .39&r=stable&ec=1&o=30&fbp=fb.1.1619296653045.144861492&it=1619296652670&c false&es=automatic&tm=3&rom=GET quest Method: GET tus Code: 9 200 note Address: 185.60.218.35:443 errer Policy: no-referrer-when-downgrade onse Headers (12) est Headers thority: www.facebook.com thod: GET th: /tr/2id-00 V=Microdata&dl=https%3A%2F%2Fwww.hepsiburada.co GAX22T%C3%BCrkiye%27nin%20En%20B%C3%BCv%C3%BCk%20Online%20A1%C4%B1%C5%9Fve C5%9F%20Sitesi%20Hepsiburada.com%22%7D&cd[OpenGraph]=%7B%7D&cd[Schema.org] B%SD&cd[JSON-LD]=%5B%5D&sw=1920&sh=1080&v=2.9.39&r=stable&ec=1&o=30&fbp=f .1619296653045.144861492&it=1619296652670&coo=false&es=automatic&tm=3&rgm= neme: https ept: image/avif,image/webp,image/apng,image/svg+xml,image/*,*/*;q=0.8 ept-encoding: gzip, deflate, br ept-language: tr-TR,tr;q=0.9,en-US;q=0.8,en;q=0.7 he-control: no-cache

okie: datr=tyRHXRP_Fs4FEoG8xpBhIL90; sb=PW2BX5_0_k79XV8h-0fHZzSY; fr=0dli8sf :de5oS61..Bc3goO.UA.GBp.0.0.Bggt3O.

erer: https://www.hepsiburada.com/

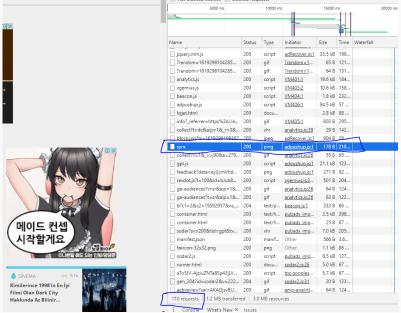
-ch-ua: " Not A;Brand";v="99", "Chromium";v="90", "Google Chrome";v="90" -ch-ua-mobile: 20

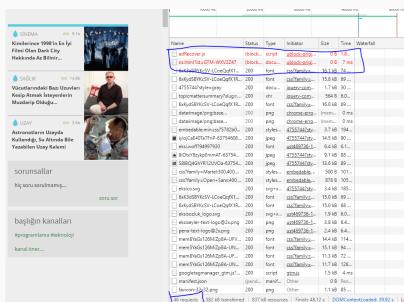
Kendini nasıl koruyabilirsin?

- uBlock origin gibi tarayıcı eklentileri ile.
  - Bilinen harici tracker'ları engeller.
- Firefox gibi bazı tarayıcılar varsayılan olarak başlatmaktadır.
  - Chrome bir reklamcılık firması tarafından geliştirildiği için bunu uygulanma ihtimali oldukça düşüktür. :)

Console What's New X Issues

Yalnızca güvenlik ve gizlilikle ilgili değil

- Daha az HTTP çağrısı, daha iyi kullanıcı deneyimi
  - Daha az bandwidth tüketimi
  - Sayfalar daha hızlı render edilir
  - Mobil aboneliklerde veri transfer sınırı
- Takip için kullanılan JS scriptleri CPU'nuzu kullanır

3-Şifreler

Şifreler

- Kullanıcının doğrulanmasına ihtiyaç vardır.
- Çok kısa ve basit olmamalıdır. Aksi takdirde brute-force ile rahatlıkla kırılabilir.
- Güvenlik vs Kullanılabilirlik: İyi bir dengenin yakalanması zordur.
  - Örnek: İdealde her web sayfası için farklı bir şifre olmalıdır ve bunlar da sıklıkla değiştirilmelidir. Ancak bunu kim, neden yapar ki?
     :)

Şifre Saklama

- Kullanıcı oluşturulduğunda şifreyi saklamak için bir alana ihtiyaç bulunmaktadır (genellikle veritabanı).
- ASLA ŞİFRELERİ PLAIN TEXT OLARAK SAKLAMAYIN.
- Şifreler hashlenmelidir.
- Hacker veritabanına tam erişimde bulunsa bile şifreyi elde edemeyecektir.
  - SQL Injection ataklarındaki tipik örnektir.
  - Ancak pek çok durumda karşımıza çıkabilir örneğin mutsuz bir çalışan veya çöpe atılmış bir hard disk :)
- Bir hacker aynı şifreyi farklı sitelere girişte de kullanmaya çalışabilir.
- UYARI: Bu derste şifreleri hashleme ile veya doğru şekilde saklama ile uğraşmayacağız.

4-React ve NodeJS ile Güvenlik

Passport

- Express/NodeJS'te kimliklendirme işlemleri için Passport isimli kütüphaneyi kullanacağız.
- Cookie'ler ile session-based kimliklendirme kullanacağız.
- Üye ol, giriş ve çıkış işlemlerine ait REST API oluşturacağız.
- Eğer geçerli bir session cookie bilgisi gelirse Passport otomatik olarak giriş yapan kullanıcıya ait user objesini oluşturacaktır.

React ile Kimliklendirme

- React'ın kimliklendirme için bir yapısı bulunmamaktadır.
- Componentlerin giriş yapıp yapılmamasına göre render edilmesi gerekmektedir.
- Oturum açıp açmama durumu geçerli bir session cookie'sine sahip olup olmamakla belirlenmektedir.
- Ancak React HttpOnly cookie'lere erişim sağlayamamaktadır.
  - Erişim sağlase bile geçerli bir cookie olup olmadığını React bilememektedir.

Giriș için State

- Kullanıcının giriş yapması durumunda bir değişken ile tutulabilir.
  - Componentler render edilirken bu değişken kullanılır.
- Yetkilendirme gerektiren her HTTP çağrısında, gerekirse bu değişken güncellenir.
  - Eğer çıkış işlemi gerçekleşirse 401 hatası alınacaktır.
- React, mevcut oturum açma/oturum kapatma durumunu gösteremez, bunun yerine son HTTP etkileşimindeki durumu gösterir.
  - Doğrudan çıkış yapılmasa bile cookie'nin süresi dolabilir.

Frontend Güvenliği

- Frontend tarafında oturum açma durumunun güvenlik üzerine hiçbir etkisi yoktur. Yalnızca kullanılabilirliği etkileyen hangi componentlerin görüntüleneceğini belirler.
- Güvenlik kısmı backend tarafında ele alınmak zorundadır. Bir arayüz olmadan da TCP bağlantısı kurulup istek yapılabilir.
- Frontend'den bağımsız olarak her bir REST endpoint'i kimliklendirmeye göre korunmalıdır.

Giriş Yapmadıysa,
Kaynak üretecek
isteğin yapılacağı
AJAX butonu render
edilmez.

Giriş yaptıysa
AJAX istek yapacak
buton üretilir.

Sunucu

Sunucu

Sunucu